

فصل نهم

اقدامات وزارت صنعت، معدن و تجارت و
سازمان های تابعه

مقدمه

آنچه که مسلم است عملکرد بخش صنعت، معدن و تجارت در سال ۱۳۹۴ متأثر از سیاست‌ها و اقدامات وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های مرتبط بوده است. با توجه به شرایط حاکم بر صنعت در این سال این وزارتخانه اقدامات قابل توجهی را به منظور خروج بنگاه‌های صنعتی از شرایط رکودی انجام داده که این اقدامات عمدتاً به محورهای تحریک تقاضای داخلی، تأمین مالی و استفاده از شرایط پسا برجام در جذب سرمایه‌گذاری خارجی تمرکز داشته است.

در این فصل اهم اقدامات و سیاست‌های اتخاذ شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌ها و نهادهای تابعه این وزارتخانه در بهبود وضعیت صنایع و اقتصاد کشور ارایه شده است.

۹-۱. نقش وزارت صنعت، معدن و تجارت در بسته سیاستی خروج از رکود

تورمی

در بسته سیاستی خروج از رکود تورمی بانک مرکزی، ۱۵ تکلیف بر عهده حوزه صنعت و معدن گذارده شده است که تا نیمه اول بهمن ماه ۱۳۹۴، ۸ مورد از این تکالیف به طور کامل انجام شده و ۵ مورد در دست اقدام است. در خصوص ۲ مورد نیز اهداف محقق نشده و یا بواسطه نقص اطلاعات ارزیابی ممکن نبوده است.

۹-۱-۱. کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید (موضوع جزء ۱ بند «ب» مصوبه ۸۴۵۶۶

مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۶)

کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید بر اساس مصوبه شماره ۱۸۵۱/ت/۵۰۷۲۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۱۹ تشکیل شد. در سال ۱۳۹۴ در مجموع ۱۲۶۷ جلسه در کارگروه تشکیل شده و ۵۷۸۵ پرونده مورد رسیدگی قرار گرفته که منجر به صدور ۷۹۹۰ مصوبه شده است. مصوبات این کارگروه به تفکیک موضوعات مختلف، به شرح جدول ۹-۱ می باشد.

جدول ۹-۱. سهم مصوبات مختلف کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید

موضوع مصوبات	تعداد مصوبات	سهم از کل
تامین مالی و تسهیلات	۶۰۰	۸
تعیین تکلیف بدهی های معوق	۴۱۵۹	۵۲
امور زیربنایی	۳۹۲	۵
امور کارگری	۸۰	۱
سایر موضوعات	۲۷۵۹	۳۵
مجموع	۷۹۹۰	۱۰۰

ماخذ: گزارش عملکرد ۱۳۹۴ وزارت صنعت، معدن و تجارت

از مجموع ۷۹۹۰ مصوبه مختلف کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید ۳۱۳۲ مصوبه تاکنون اجرایی شده است (کمتر از ۴۰ درصد). استان هرمزگان، البرز و ایلام بهترین عملکرد را در اجرای مصوبات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید داشته اند.

بخش مهمی از عملکرد کارگروه مذکور در ارتباط با تعیین تکلیف بدهی های معوق است و سایر موارد مرتبط با تولید، که بر اساس مصوبه تشکیل کارگروه به عنوان وظایف اصلی آن تعیین شده (از جمله توسعه صادرات، اشتغال و مشکلات طرح های نیمه تمام) مغفول واقع شده است. عملکرد برخی استان ها در اجرایی نمودن مصوبات

کارگروه ضعیف ارزیابی می‌شود. همچنین، به نظر می‌رسد که مصوبات این کارگروه باید در نهایت به ارتقای شاخص‌های استانی در حوزه صنعت بیانجامد، که تایید آن نیاز به بررسی بیشتر و انتشار عملکرد حوزه صنعت به صورت استانی دارد.

۹-۲. افزایش سرمایه صندوق‌ها (موضوع جزء ۱ بند «ج» مصوبه ۸۴۵۶۶ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۶)

تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را مکلف نمود از محل وصولی حساب ذخیره ارزی، به نرخ روز بانک مرکزی، معادل ریالی مبلغ دویست میلیون دلار، به حساب صندوق ضمانت صادرات ایران و مبلغ بیست و پنج میلیون دلار به حساب هریک از صندوق‌های حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک، بیمه فعالیت‌های معدنی، توسعه و حمایت از صنایع دریایی، ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک واریز نماید. که در این خصوص در شهریور ماه ۱۳۹۴ هیئت محترم دولت، مجوز این افزایش سرمایه را صادر نمود.

در مجموع می‌توان افزایش سرمایه صندوق‌های تحت پوشش وزارت صنعت، معدن و تجارت طی سال ۱۳۹۴ را به شرح ذیل خلاصه نمود:

- صندوق ضمانت صادرات معادل ۲۰۰ میلیون دلار
- صندوق حمایت از صنایع الکترونیک معادل ریالی ۲۵ میلیون دلار + ۳ میلیارد ریال
- بیمه فعالیت‌های معدنی معادل ریالی ۲۵ میلیون دلار + ۱ میلیارد ریال
- صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک معادل ریالی ۲۵ میلیون دلار + ۱۵ میلیارد ریال
- صندوق صنایع دریایی معادل ریالی ۲۵ میلیون دلار + ۱۰ میلیارد ریال

افزایش سرمایه صورت گرفته در قیاس با حجم فعالیت‌های بیمه‌ای و تضمینی این صندوق‌ها قابل توجه است. این افزایش سرمایه در خصوص صندوق ضمانت صادرات

۲۰ درصد ارزش فعالیت‌های سال ۱۳۹۴ و در خصوص صندوق‌های حمایت از صنایع الکترونیک و صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک به ترتیب ۱۲۰ و ۷۰ درصد ارزش فعالیت‌های مذکور را شامل می‌شود.

۳-۱-۹. سایر اقدامات

سایر اقدامات انجام شده از سوی وزارتخانه در خصوص عملکرد بسته سیاستی خروج غیرتورمی از رکود به شرح موارد ذیل می‌باشد.

جدول ۹-۲. اقدامات وزارتخانه در راستای مفاد بسته سیاستی خروج غیرتورمی از رکود

شرح اقدام	مفاد قانونی	
تعداد ۱۹ رایزن به کشورهای هدف اعزام گردیده است. تعداد ۳۹ هیات تجاری از کشورهای سوئیس، افغانستان، آلمان، ایتالیا، اتریش، آفریقای جنوبی، روسیه، قزاقستان، عراق، هند و کنیا پذیرفته شده است. تعداد ۵ هیات تجاری به کشورهای ترکمنستان، روسیه، عراق و افغانستان اعزام گردیده است.	موضوع جزء ۱ بند «الف» مصوبه ۸۴۵۶۶ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۶	۱
در خصوص تأمین اعتبار لازم برای جبران هزینه‌های اضافی صدور ضمانت نامه‌ها، نقل و انتقال پول و جایزه صادرات خدمات فنی و مهندسی و محصولات با ارزش افزوده بالا، مبلغ ۵۰۰ میلیارد ریال برای توسعه صادرات از محل بودجه ۱۳۹۳ تخصیص یافت لیکن در سال ۱۳۹۴ تخصیص ۲۰۰ میلیارد تومان از محل بودجه ۱۳۹۴ تا کنون اجرایی نشده و عملکردی برای پرداخت جایزه صادراتی به صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی وجود نداشته است.	موضوع جزء ۴ بند «الف» مصوبه ۸۴۵۶۶ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۶	۲
به منظور روانسازی صدور ضمانتنامه‌های بانکی برای صادرات خدمات فنی و مهندسی از محل دارایی‌های ارزی بانک مرکزی در ۸ ماهه اول سال ۱۳۹۴ بالغ بر ۱۱۷ میلیون دلار ضمانتنامه برای صادرات خدمات فنی و مهندسی صادر شده که این رقم در مدت مشابه سال قبل ۳۵۵٫۷ میلیون دلار بوده است.	موضوع جزء ۷ بند «الف» مصوبه ۸۴۵۶۶ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۶	۳

۹-۲. قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای

کشور

اقدامات صورت گرفته در وزارت صمت در راستای تحقق الزامات قانون فوق‌الذکر عبارتند از:

- اخذ فهرست کالاهای، تجهیزات و لوازم مورد نیاز وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی مرتبط جهت اجرای مواد ۴ و ۵ قانون
- برگزاری جلسات با تشکل‌های تولیدی در خصوص شیوه بکارگیری توانمندی‌های داخل کشور جهت تأمین نیازمندی طرح‌ها
- نظارت بر درخواست‌های واصله به دبیرخانه شورای اقتصاد از نظر تایید استفاده از حداکثر توانمندی داخلی
- تدوین فهرست کالاهای تولید داخل و انتشار آن طبق ماده ۳ قانون
- تدوین و انتشار فهرست امکانات داخلی در اجرای پروژه‌های بزرگ
- فراهم‌سازی امکان استفاده از ارزش تخصیصی به پروژه‌ها به سازندگان داخلی
- رتبه‌بندی شرکت‌های EPC
- کاهش زمان استرداد زمان مالیات بر ارزش افزوده کالاهای صادراتی از سه ماه به یک ماه (قانون رفع موانع تولید)

۹-۳. اقدامات انجام شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت

با توجه به شرایط سال ۱۳۹۴ و اجرای بسته خروج از رکود تورمی و غیرفعال بودن بسیاری از واحدهای تولیدی وزارت صنعت معدن و تجارت اقداماتی را به عمل رسانده که در ۱۱ محور قابل طبقه‌بندی است. پشتیبانی از تولید و خروج از رکود، تحریک تقاضا، تأمین مالی، تکمیل و راه‌اندازی طرح‌ها، توسعه صادرات، مدیریت هدفمند واردات، مبارزه با قاچاق، بازرگانی داخلی، اقتصاد مقاومتی، آموزش و پژوهش، بهره‌وری و ارتقا کیفیت در محصولات تولیدی، سازماندهی و نهادسازی محورهای اقدامات انجام شده توسط این وزارتخانه در سال ۱۳۹۴

بوده‌اند. در ادامه اقدامات انجام شده در راستای هریک از محورهای نامبرده شده به تفصیل ارایه شده است.

جدول ۹-۳. اهم اقدامات انجام شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت

محور	شرح اقدامات انجام شده
پشتیبانی از تولید و خروج از رکود	- تشکیل کارگروه تسهیل امور استانی و ملی و رسیدگی به بیش از ۷/۵ هزار پرونده و صدور بیش از ۱۰/۶ هزار حکم که ۵۰ درصد آنها اجرایی شده است. - اصلاح شرایط گشایش اعتبار اسنادی واحدهای تولیدی از ۱۳۰ درصد به ۳۰ درصد (دارویی ۱۵ درصد) - تبدیل ارز مبادله‌ای به متقاضی برای ۲۳۰۰ قلم کالا و پیگیری ۹۰۰ قلم کالای جدید - پیشنهاد بیش از ۸۰۰ قلم کالا جهت اعمال محدودیت واردات جهت حمایت از تولید داخل - تسهیل تأمین مواد اولیه واحدهای تولیدی نظیر پتروشیمی، آلومینیوم و فولاد از طریق صنایع بالادستی و واردات - پیگیری تصویب وضع عوارض صادراتی برای صادرات مواد خام از قبیل پوست، چرم، پتروشیمی، آخال و انواع قراضه و تغییر تدریجی ارز تخصیصی اغلب کالاهای مصرفی و واسطه‌ای از ارز مبادله‌ای به ارز آزاد جهت جلوگیری از رقابت پذیری کالاهای وارداتی نسبت به تولیدات داخلی - فعال‌سازی تدریجی طرح‌های نیمه تمام صنعتی و معدنی با اولویت تکمیل زنجیره تولید از طریق تکمیل و به بهره‌برداری رساندن بیش از ۹ هزار طرح نیمه تمام صنعتی و معدنی
تحریک تقاضای داخلی	- خرید دین - طرح جایگزینی خودروهای فرسوده و فروش اعتباری ۱۳۰ هزار خودرو - پیگیری برای کاهش یا محدودیت تبلیغات کالاهای خارجی در رسانه ملی و سطح شهرها - اصلاح نرخ تسهیلات لیزینگ‌ها و فعال‌سازی آنها - اجرای طرح کوتاه‌مدت خروج از رکود از طریق خرید کالاهای نهایی، خودرو و لوازم خانگی به روش اعطای تسهیلاتی و با نرخ سود ترجیحی، - اعمال تعرفه‌های دو برابری برای واردات کالاهای گروه ۱۰ با هدف رقابت‌پذیر نمودن کالاهای مشابه داخلی،

محور	شرح اقدامات انجام شده
	• پیگیری بهره‌برداری از ظرفیت‌های بند «ق» قانون بودجه سال ۹۳ برای تولید ۶۵ هزار دستگاه کامیون، ۱۷ هزار اتوبوس شهری، ۱۴۰ هزار تاکسی و ۱۳ هزار واگن برای ناوگان باری و تصویب برخی برنامه‌ها در شورای اقتصاد • پیشنهاد و تصویب اعطای تسهیلات بانکی به خریداران کالاهای بادوام تولید داخلی، • برنامه‌ریزی جدی برای توسعه صادرات غیرنفتی به منظور تحریک تقاضا از طریق بازارهای خارج
تامین مالی، تکمیل و راه‌اندازی طرح‌ها	• گشایش اعتبار از محل فاینانس خارجی به میزان ۳/۵ میلیارد دلار برای طرح‌های جدید فولادی و آلومینوم • گشایش اعتبار از محل منابع صندوق توسعه ملی به میزان ۱ میلیارد دلار • راه‌اندازی بیش از ۹ هزار طرح ایجاد و ۶ هزار طرح توسعه‌ای با سرمایه‌گذاری ۵۴ هزار میلیارد تومان و اشتغال ۲۴۰ هزار نفر • افزایش ظرفیت زنجیره فولاد (کنستانتره تا نورد)، ۳۵ میلیون تن • افزایش ظرفیت محصولات پتروشیمی، ۳ میلیون تن • افزایش ظرفیت سیمان، ۵/۵ میلیون تن • افزایش ظرفیت لوازم خانگی بزرگ، ۲/۵ میلیون تن • افزایش ظرفیت زنجیره مس، ۵۱۰ هزار تن • افزایش ظرفیت طلا، ۷ تن
توسعه صادرات	• کاهش محدودیت‌ها و ممنوعیت‌ها در صادرات (نظیر حذف عوارض بر صادرات اقلام صنعتی) • کاهش سقف تضمین از دو برابر به یک برابر حقوق ورودی برای واردات موقت • کاهش زمان استرداد زمان مالیات بر ارزش افزوده کالاهای صادراتی از سه ماه به یک ماه (قانون رفع موانع تولید) • حذف ممنوعیت صادرات شمش طلا استحصالی از معادن داخلی • لغو تعهد ارزی صادرکنندگان • آزادسازی خرید و فروش ارز حاصل از صادرات به نرخ آزاد توسط سیستم بانکی • خرید ارز حاصل از صادرات مصنوعات طلا به نرخ آزاد متوسط صرافی‌ها • افزایش سرمایه صندوق ضمانت صادرات ایران به میزان ۲۰۰ میلیون دلار و پوشش ضمانتی به میزان حدود ۳ میلیارد دلار • اعمال عوارض بر صادرات موام خام و فرآوری نشده (۲۳ ردیف کالایی) • حذف مجوزهای غیرضرور برای صادرات داروهای دامی

محور	شرح اقدامات انجام شده
	• ایجاد خطوط منظم کشتی رانی در شمال (روسیه) و جنوب (عمان) • ایجاد خط منظم هوایی به آستارا خان • تعیین ۵۰ کشور هدف برای سال ۱۳۹۵ و تدوین نقشه راه تجارت با ۲۲ کشور دارای اولویت • برنامه ریزی و سیاست گذاری و انجام اقدامات لازم برای شکل گیری شرکت های تخصصی و عمومی صادراتی (با محوریت بخش خصوصی) • ساماندهی نظام تبلیغات و توسعه نام- نشان تجاری در راستای اجرای ماده ۸ قانون رفع موانع تولید و تشکیل کارگروه مربوطه • تخصیص ۲۰۰ میلیون دلار تسهیلات ارزی به شرکت های خدمات فنی و مهندسی آسیب دیده در پروژه های عراق • احیای شورای عالی صادرات • اعطای کمک سود تسهیلات بانکی به ۲۵۰ شرکت صادراتی • پیگیری و رفع مشکل ارزش گذاری کالاهای صادراتی و اطلاع رسانی به ذینفعان • پیگیری رفع مشکل بالا بودن هزینه های بندری • اصلاح آیین نامه مربوط به خروج موقت ماشین آلات و تجهیزات پروژه های خدمات فنی و مهندسی • برگزاری بیش از ۳۰۰ نمایشگاه داخلی و خارجی • حمایت از حضور شرکت های توانمند داخلی در نمایشگاه های دارای اولویت خارجی • افزایش اعزام و پذیرش هیات های تجاری • افزایش تعداد توافق های تجارت ترجیحی با کشورهای ترکیه، هند، لبنان، عراق، بلاروس، افغانستان و روسیه
مدیریت هدفمند واردات	• کاهش مقدار واردت و هدایت در جهت کاهش واردات کالاهای مصرفی و افزایش واردات کالاهای واسطه ای و سرمایه ای و تحقق افزایش تراز تجاری • واردات برخی اقلام (نظیر لوازم خانگی، خودرو، پوشاک، لاستیک) فقط توسط نمایندگی های مجاز و دارا بودن خدمات پس از فروش در داخل • افزایش مدت اعتبار کارت بازرگانی واحدهای تولیدی از ۳ به ۵ سال • تبدیل ارز مبادله ای ۳۳۷۱ ردیف تعرفه کالا به ارز متقاضی از مجموع ۷۳۸۰ ردیف تعرفه و برنامه جهت تبدیل کلیه ردیف ها تا پایان سال • کاهش پلکانی تعداد ردیف طبقات تعرفه ای از ۱۵ سال در سال ۱۳۹۲ به ۸ در سال ۱۳۹۵ و کاهش به ۶ ردیف در سال ۱۳۹۶

محور	شرح اقدامات انجام شده
مبارزه با قاچاق	- کاهش اقلام قابل ورود مرز نشینان و شرکت های تعاونی از ۷۱ قلم به ۴۱ قلم - شناسایی مرز نشینان واقعی با عملیاتی کردن سامانه یکپارچه مدیریت مرز نشینان و صدور کارت الکترونیکی - حذف ۳۴ بازارچه مشترک مرزی غیرفعال طی ۴ سال گذشته (۳۰ بازارچه فعال مرزی وجود دارد) - کاهش واردات ته لنجی از بنادر استان های جنوبی به صورت مرحله ای - عملیاتی شدن کارت الکترونیکی پبله وری
بازرگانی داخلی	- برگزاری انتخابات اتاق بازرگانی، صنعت، معدن و تجارت و کشاورزی در سراسر کشور در سال ۱۳۹۳ - برگزاری انتخابات اتاق اصناف در سال ۱۳۹۴ در سراسر کشور - ساماندهی توزیع محصولات دختانی - سیاست گذاری برای تجمیع اتحادیه های همگن - تعامل سازنده با تشکل های غیردولتی به ویژه اتاق بازرگانی، اتاق اصناف و اتاق تعاون در جهت تقویت بنگاه های خصوصی و اصناف - ادامه تجهیز واحدهای صنفی به صندوق مکانیزه فروش - ساماندهی واحدهای فاقد پروانه، شناسایی ۴۹۰ هزار واحد و صدور ۸۰ هزار پروانه - حمایت از توسعه فروشگاه های زنجیره ای و سراسری و ایجاد اتحادیه مستقل و صدور بیش از ۵۵۰ مجوز برای این نوع فعالیت ها - کاهش بار مالی یارانه نان، افزایش نسبی کیفیت و جبران هزینه های نانوایی در حد ۳۰ درصد، با افزایش سهم تعداد صنوف آزادپزورساندن به سهم ۱۵ درصد از کل آرد توزیعی - افزایش ذخایر کالاهای اساسی برای ذخیره سازی مطمئن در اوایل استقرار دولت
اقتصاد مقاومتی	- فعالسازی ۷۵۰۰ واحد کوچک و متوسط - تکمیل بیش از ۵ هزار طرح صنعتی نیمه تمام - تکمیل و راه اندازی ۳۶ طرح ملی و مهم
آموزش و پژوهش	- تشکیل و راه اندازی معاونت آموزش، پژوهش و فناوری، - تهیه ۱۳ برنامه عملیاتی مرتبط با سیاست های علمی و فناوری - تهیه لایحه نظام مهندسی صنعت، - اجرای برنامه های آموزشی در خصوص آموزش کارگران معادن، مدیریت های دولتی و مرکز آموزش

محور	شرح اقدامات انجام شده
	• اجرای پروژه‌های پژوهشی با همکاری مراکز دانشگاهی علمی و تحقیقاتی • پشتیبانی از شرکت‌های دانش بنیان • تقویت اقدامات مرتبط با پیوند صنعت و دانشگاه و راه‌اندازی کمیسیون هماهنگی یونیدو برای توسعه فعالیت‌های بین‌المللی
بهره‌وری و ارتقا کیفیت در محصولات تولیدی	• کاهش شدت روند آلایندگی مصرف سوخت • افزایش نسبی کیفیت در خودروهای تولیدی و ارتقای استانداردهای تولید به یورو ۴ • ارتقا استانداردهای تولید و خدمات پس از فروش در محصولات مهم مانند خودرو و لوازم خانگی • زمینه‌سازی برای تولید محصولات کم مصرف و پربازده نظیر الکتروموتور، بخاری و یخچال کم مصرف
سازماندهی و نهادهای سازی	• تغییر ساختار وزارتخانه متناسب با مأموریت‌های محوله دولت یازدهم • حضور فعال در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در سطح ملی و استانی • تشکیل شوراهای مشورتی صنعت، معدن و بازرگانی متشکل از بخش خصوصی و خبرگان • تشکیل مستمر کارگروه رفع موانع صادراتی در بخش کالاهای تخصصی و خدمات فنی و مهندسی • تشکیل مستمر شورای سیاست‌گذاری و نظارت بر تولید • تشکیل کارگروه‌های اصلاح نظام اداری

۴-۹. عملکرد بخش‌های زیرمجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت

۴-۹-۱. سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)

ایمیدور در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ افزون بر یک میلیارد دلار طرح در بخش معدن و صنایع معدنی سرمایه‌گذاری کرده است. افتتاح این طرح‌ها در شرایطی رقم خورد که این سازمان به سبب واگذاری‌های غیرتخصصی در سال‌های پیش از آن، منابع محدودی در اختیار داشت. در سال ۱۳۹۴ این شرکت در ۶ طرح به میزان ۵۸۵ میلیون دلار سرمایه‌گذاری کرده که این مقدار نسبت به سال ۱۳۹۳ حدود ۳۹ درصد افزایش داشته است. تعداد طرح‌های سرمایه‌گذاری شده ایمیدرو در سال ۱۳۹۳ برابر با ۴ طرح بود. مجموع هزینه‌های اکتشافی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و

شرکت‌های تحت پوشش و بزرگ معدنی در سال ۱۳۹۴ از ۱۳۲۱ میلیارد ریال گذشت که حاکی از رشد بیش از ۲ درصدی سرمایه‌گذاری در این بخش است. در حالی که جمع هزینه‌های اکتشاف سال ۱۳۹۳ به ۱۲۸۹ میلیارد ریال رسیده بود. در این بخش کل حفاری‌های انجام شده در سال ۱۳۹۴ به ۱۸۰ هزار متر رسید در حالی که حفاری انجام شده در سال ۱۳۹۳ به ۲۱۴ هزار متر رسید که ۱۵ درصد بیش از عملکرد سال ۱۳۹۴ است.

طی سال ۱۳۹۴ ایמידرو به همراه شرکت‌ها و واحدهای تابعه در مجموع ۳۲ طرح پژوهشی در بخش معدن و صنایع معدنی انجام داده‌اند. علاوه بر آن ایמידرو از ۸۸ پایانه تحصیلات تکمیلی، ۱۹ همایش و کتاب تخصصی نیز حمایت کرده است. ایמידرو در سایر فعالیت‌های خود، از تأمین زیرساخت‌های سخت‌افزاری مورد نیاز پژوهش و توسعه فناوری نیز حمایت مالی انجام داده است. مجموع هزینه بخش‌های پژوهش، فناوری و بومی‌سازی فوق بالغ بر ۲۰۰ میلیارد ریال بوده است.^۱

۹-۴-۲. عملکرد صندوق ضمانت صادرات.

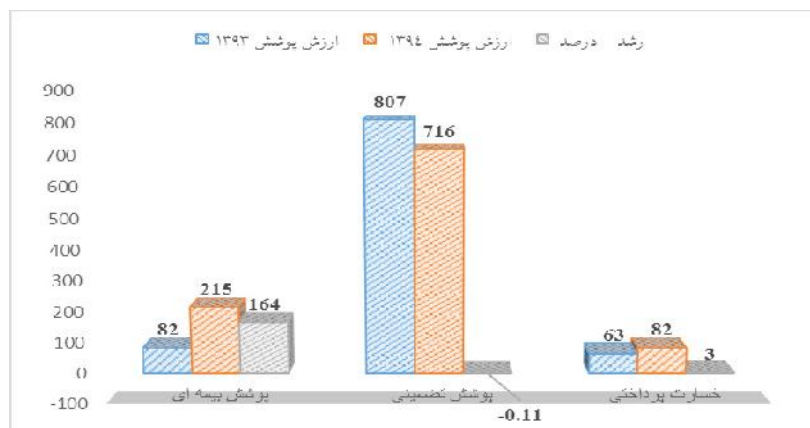
تعداد ضمانت‌نامه‌های صندوق ضمانت صادرات ایران در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال ۱۳۹۳ در حدود ۲ درصد و تعداد پوشش‌های بیمه‌ای ۳۶ درصد رشد داشته است. همچنین ارزش پوشش بیمه‌ای صندوق ضمانت صادرات در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال ۱۳۹۳ به میزان ۱۶۴ درصد افزایش و ارزش پوشش ضمانت صندوق ۱۱ درصد کاهش یافته است. میزان خسارت پرداختی صندوق در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال ۱۳۹۳ به میزان ۳۰ درصد افزایش یافته است. در مجموع عملکرد این صندوق در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال ۱۳۹۳ بهبود یافته است.

۱. عملکرد و اهداف ایמידرو با نگاهی به اقدامات سال ۱۳۹۴ و برنامه‌های آینده

ماخذ: گزارش عملکرد ۱۳۹۴ وزارت صنعت، معدن و تجارت

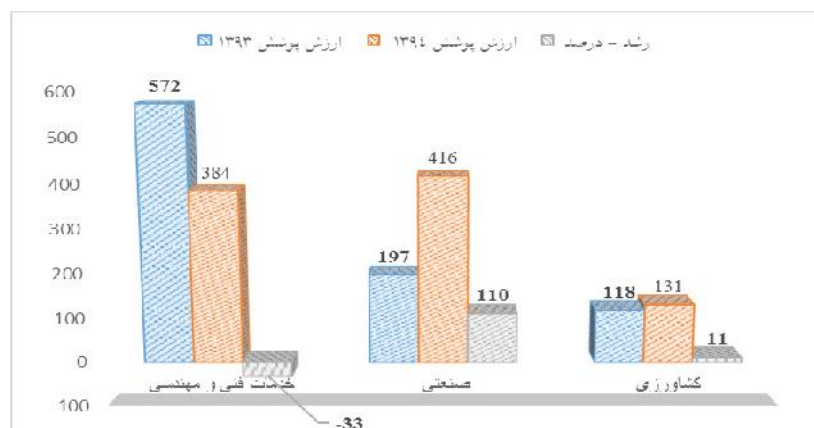
نمودار ۱-۹. تعداد پوشش تضمینی و بیمه ای صندوق ضمانت صادرات

ماخذ: گزارش عملکرد ۱۳۹۴ وزارت صنعت، معدن و تجارت

نمودار ۲-۹. عملکرد پوشش تضمینی و بیمه ای صندوق ضمانت صادرات

در نمودار ۳-۹ عملکرد صندوق ضمانت صادرات، به تفکیک بخش‌های مختلف اقتصادی ارایه شده است. در سال ۱۳۹۳ سهم سه حوزه خدمات فنی و مهندسی، صنعت و کشاورزی از مجموع پوشش‌های بیمه‌ای و ضمانت‌های صندوق ضمانت صادرات به ترتیب برابر با ۶۴،۷، ۲۲،۲ و ۱۳،۱ درصد بوده است. این در حالی است که در سال ۱۳۹۴ سهم حوزه خدمات فنی و مهندسی به ۴۱،۲ درصد کاهش و سهم صنعت به ۴۴،۷ درصد افزایش یافته است. سهم بخش کشاورزی نیز در این سال برابر با ۱۴،۱ درصد بوده است. با توجه به این ارقام ملاحظه می‌شود این صندوق فعالیت خود را در حوزه صنعت در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال ۱۳۹۳ تا حد زیادی به صورت نسبی و همچنین مطلق ارتقا داده‌اند.

ماخذ: گزارش عملکرد ۱۳۹۴ وزارت صنعت، معدن و تجارت

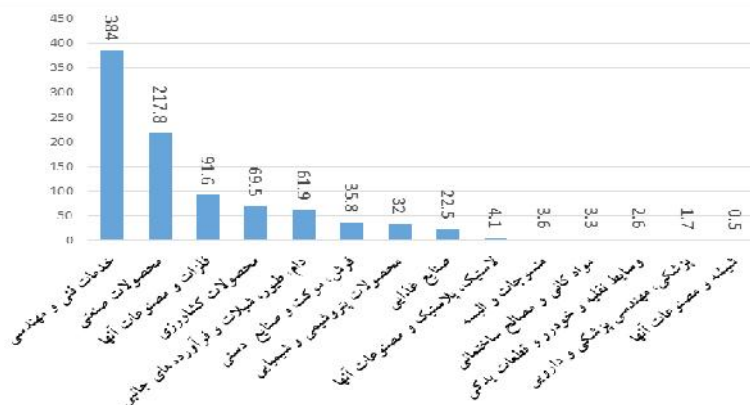
نمودار ۳-۹. پوشش تضمینی و بیمه‌ای صندوق ضمانت صادرات

برحسب بخش‌های اقتصادی

در نمودار ۴-۹ پوشش‌های تضمینی و بیمه‌ای صندوق ضمانت سپرده برحسب گروه‌های مختلف فعالیت در ۱۳۹۴ ارایه شده است. براین اساس، پس از خدمات

فنی و مهندسی به ترتیب محصولات صنعتی، فلزات و مصنوعات آنها بیشترین سهم از پوشش‌های بیمه‌ای و ضمانت صندوق را به خود اختصاص داده‌اند.

واحد: میلیارد ریال

ماخذ: گزارش عملکرد ۱۳۹۴ وزارت صنعت، معدن و تجارت

نمودار ۹-۴. پوشش تضمینی و بیمه‌ای صندوق ضمانت صادرات بر حسب گروه‌های مختلف فعالیت در ۱۳۹۴

۹-۴-۳. عملکرد صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک.

با توجه به نمودار (۹-۵) مانده منابع سرمایه‌ای صندوق حمایت از تحقیقات الکترونیک در سال ۱۳۹۴ با کاهش ۳۰ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۳ به ۴۵۹ میلیارد ریال کاهش یافته است. ارزش قراردادهای منعقد شده این صندوق جهت اعطای تسهیلات مالی از ۲۶۳ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۳ به ۴۰۳ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۴ افزایش یافته است و لذا رشد ۵۳ درصدی در این بازه زمانی محقق شده است. میزان تسهیلات مالی پرداخت شده توسط صندوق از ۱۱۴ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۳ به ۲۱۳ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۴ افزایش یافته که موید رشد ۸۶ درصدی در این خصوص است. با توجه به اطلاعات ارایه شده در سال ۱۳۹۳ صندوق در خصوص

صدور ضمانت‌نامه فعالیت محدودی داشته لیکن در سال ۱۳۹۴ عملکرد مثبتی در این خصوص ملاحظه می‌گردد.

ماخذ: گزارش عملکرد ۱۳۹۴ وزارت صنعت، معدن و تجارت

نمودار ۹-۵. عملکرد صندوق ضمانت از صنایع الکترونیک

اهم فعالیت‌های صندوق فوق‌الذکر طی سال ۱۳۹۴ به شرح ذیل قابل طبقه‌بندی است:

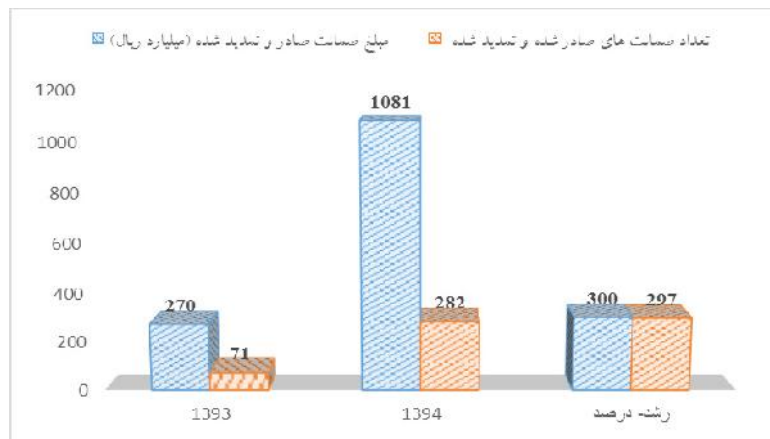
- تشکیل یک شبکه حمایتی، تعامل با نهاد سیاست‌گذار (وزارت صنعت، معدن و تجارت) و انعقاد تفاهم‌نامه همکاری با نهادهای تخصصی و پژوهشی (از قبیل پژوهشگاه نیرو، مؤسسه تحقیقات دفاعی، سایکو و ...)
- همکاری با نهادهای صنفی از قبیل: نظام صنفی رایانه‌ای، سندیکای صنعت مخابرات، انجمن صادرکنندگان تجهیزات پزشکی و ...
- مذاکره با بانک‌های عامل جهت اعطای تسهیلات با نرخ‌های ترجیحی به فعالان این حوزه

- تعامل با صندوق‌های تخصصی از قبیل صندوق نوآوری و شکوفایی با هدف ارائه پوشش‌های حمایتی و تضمینی

- برگزاری سمینارهای استانی و نمایشگاه‌های تخصصی
 - اصلاحات اساسنامه‌ای (در دست اقدام)
 - تدوین بسته‌های تسهیلات خاص و مدل‌های جدید حمایتی، این تسهیلات به این موضوعات قابل پرداخت است:
 - تحقیقات کاربردی
 - توسعه بازار
 - اخذ گواهی‌های استاندارد
 - آموزش‌های تخصصی کوتاه مدت
 - تجهیز آزمایشگاه‌های تخصصی
 - عقد قراردادهای چند جانبه
 - تشکیل کنسرسیوم شرکت‌های داخلی و جذب سرمایه‌گذار خارجی
 - تعدیل فرآیند و کوتاه نمودن زمان ارزیابی تقاضاها
 - وصول مطالبات معوق صندوق
- طبق برآوردهای بعمل آمده نیاز صنعت الکترونیک کشور به منابع مالی معادل ۶۳ هزار میلیارد ریال می‌باشد. این در حالی است که سرمایه فعلی صندوق فقط ۱۲۵۰ میلیارد ریال است که امکان اعطای تسهیلاتی معادل ۱۰۰۰ میلیارد ریال را برای صندوق فراهم می‌آورد. این ارقام حاکی از آن است که تنها ۶/۱ درصد نیاز این صنعت می‌تواند از طریق منابع صندوق تأمین مالی شود.

۹-۴-۴. عملکرد صندوق سرمایه‌گذاری صنایع کوچک.

با توجه به اطلاعات ارایه شده در نمودار ۹-۶، مبلغ ضمانت‌های صندوق سرمایه‌گذاری صنایع کوچک در سال ۱۳۹۴ بالغ بر ۱۰۸۱ میلیارد ریال بوده که نسبت به رقم ۲۷۰ میلیارد ریالی سال ۱۳۹۳ به میزان ۳۰۰ درصد افزایش یافته است. تعداد ضمانت‌های صادره این صندوق نیز در دوره مورد بررسی سه برابر شده است.

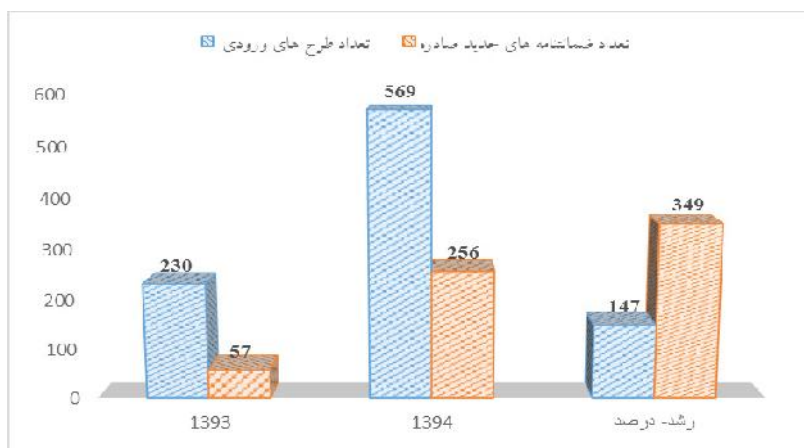

ماخذ: گزارش عملکرد ۱۳۹۴ وزارت صنعت، معدن و تجارت

نمودار ۹-۶. عملکرد صندوق سرمایه‌گذاری صنایع کوچک

در نمودار ۷-۹ مقایسه تطبیقی بین تعداد طرح‌های ورودی و تعداد ضمانت‌نامه‌های صادره در فاصله سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ صورت گرفته است. بر این اساس در سال ۱۳۹۳ صرفاً ۲۳ درصد از طرح‌های ورودی منجر به صدور ضمانت‌نامه شده است. این در حالی است که در سال ۱۳۹۴ این سهم به ۴۵ درصد افزایش یافته است. در مجموع، عملکرد این صندوق در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال ۱۳۹۳ بهبود مناسبی داشته است. سهم بخش صنعت از پوشش‌های بیمه‌ای و ضمانتی صندوق ضمانت صادرات در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال ۱۳۹۳ افزایش یافته است که تداوم این روند برای توسعه صادرات صنعتی، مثبت و ضروری ارزیابی می‌شود.

مقیاس فعالیت‌های ۴ صندوق دیگر زیرمجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت کوچک است و لذا در راستای توسعه صنعتی، رشد این صندوق‌ها ضروری ارزیابی می‌شود.

ماخذ: گزارش عملکرد ۱۳۹۴ وزارت صنعت، معدن و تجارت

نمودار ۷-۹. عملکرد انعقاد قرارداد در خصوص طرح‌های ورودی به صندوق